

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Taktika és politika.

Arad, február 21.

Végre valahára hivatalosan is levették a napirendről a fuzió kérdését s legfeljebb még a küszöbön levő appropriációs vita folyamán fog a pártonkívüliek nevében Szapáry Gyula gróf mosakodni, a nemzeti párt nevében pedig Apponyi Albert kihasználni azt a taktikai előnyt, melyet a magyar kormányelnök becsületes és jóhiszemű közeledésével szemben az ügy kárára, de saját foszladozó politikai reputációjának foldozására kivivott.

A fuziónális törekvések bukásával igazolva látjuk teljesen lapunk magatartását, melyben az Apponyisták- és Szapáryistákka való egyesülést érdemileg a szabadelvű párt jóhírnevére, egységére, akcióképességére nézve károsnak, kivitelének megvalósítását illetőleg pedig lehetetlennek hirdettünk elejétől fogva.

Igazolódtak föltevésünk is, melyek szerint Szapáry Gyula gróf, a kit híveivel együtt a szabadelvű párttól mi sem választ el, mindaddig tartózkodni fog a szabadelvű pártba való belépéstől, a míg azt Apponyi Albert gróffal együtt nem teheti; mert úgy ő, mint a nemzeti gróf a szabadelvű pártban a vezérszerepre aspirálnak, s rájuk nézve a fuzió akkor lesz aktuális, ha oly körülmények között létesíthetik, melyekben a mostani vezetőséget nemcsak majorizálhatják, hanem a pártból ki is szoríthatják, törölvén annak

lobogójáról a névvel együtt a liberális elvek aktualitását is.

Ilyen konstellációk kecsgették a két nemes gróft és csapatvezetőt a legutóbbi kormányválság alkalmával, a mikor az interregnum válságos napjaiban a szabadelvű pártban lappangó titkos hívek által mozgalmat indítottak a fuzió mellett. — Bánffy Dezső báró kineveztetése ennek a mozgalomnak ugyan rögtönösen véget vetett, ámde a kérdés még kísértett pár napig az ellenzéki sajtóban, míg t. i. az új kormány parlamenti sikerei a szabadelvű párt bomlására épített mindenféle fuziónális spekulációknak véget vetettek.

A forradalom után, ármány és árulással tervezett kísérletek balsikere után következett az új kormányelnöknek nyílt, férfias kezdeményezése a közjogi alapon álló pártok egyesítése körül, melynek megkísértésére nézve úgy látszik, hogy felsőbb helyen kötelezettséget vállalt.

A miniszterelnök először is Szapáry Gyula grófhhoz fordult, kinek válasza iránt olvasóink előre is tisztában lehetnek. Azt mondta, hogy ő Apponyi Albert grófnélkül nem értekezik a fuzió felől a kormányval.

Apponyi Albert gróf ekkorára már tisztában volt a kormányelnöknek adandó válaszával s készen várta őt. Mert bizony nem volt a fekete gróf helyzete könnyű sem a közvéleménnyel sem saját pártjával szemben. — A közvélemény egészséges érzéke ugyanis egész helyesen

sejti, hogy Apponyi a saját személyét illetőleg azért nem fuzionálhat a liberális párttal, mert e párt szabadelvű politikájának ő, a magyarországi ultramontánok sajátképeni vezére nem tehet engedményeket. Másrészt a nemzeti párt előtt ezen okait be nem vallhatja, mert hívei már megunták a meddő ellenzékieskedés sivatagjában való bolyongást, melynek ideje idestova megközelíti a zsidók négy ezer év előtti 40 éves vándorlását.

Apponyi Albert gróf azonban nem azért művész-államférfi és *aesthetikus* politikus, hogy ott, ahol a szintvallás veszedelmével áll szemben, egy kis *ravaszsgal*, *taktikával* ne segítsen magán. A hivatalos értesítés, a mely a kormányelnöknek a közjogi alapon álló ellenzéki töredékek vezérével volt érintkezéséről megjelent, s melynek Szapáry grófra vonatkozó részét fentebb már reprodukáltuk, a hivatalos közlemény szerint Apponyi Albert gróf határozottan visszautasította Bánffy Dezső báró azon propozícióját, hogy elsőbbit az egyházpolitikai reform kérdések s általában a szabadelvűpárt liberális elvei tekintetében, melyek most aktualisak, jussanak közös megállapodásra és egyezsége. E helyett Apponyi Albert gróf követelte, hogy a nemzeti pártnak a magyar katonai akadémiára s egyéb a közös hadseregre vonatkozó kívánalmait fogadtassanak el. Nagyon jól tudta pedig Apponyi gróf, hogy ez a kérdés most nem képezheti tanácskozások és alkudozások alapját, mert erről a kormányválság alkalmával a Felső elötti

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Arad — Temesvár.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Írta: Lankó Albert.

Két nagy jövőre hivatott város, egyiknek fényes multja van, ezt sinli ma is, a másik új, modern város; ez is a szerencsése, nem kell neki a hagyományokkal, előítéletekkel küzdeni, az új eszmék előtt tárt kapu áll, egyedül a nagyság az, különösen a szellemi nagyság, mely előtt meghajlik. A két város nem igen szereti egymást, a nemes verseny féltékenysége tette őket, de mind a kettő emelkedik s ez a közös haza javára történik.

Az összehasonlításban mindig van valami hátrány, mert amelyikhez szívünk vonz, rendszeren annak előnyére üt ki. Ez uttal megkísértem a két város összehasonlítását, remélve, hogy Arad Temesvár mellett nem fog szégyent vallani.

Rövid félév alatt négyszer jártam meg Losonczy fényes multu városát, s miután sok eredetiség van benne, látása nagy hatással volt reám. A vasutról leszállt leginkább meglepni a József-városban, hogy maga előtt látja a várost, széles rendes utcáival, s még sem az a város; nincs egyetlen egy felünőbb kereskedése vagy vendéglője, ez hát nem a város, máshol kell valahol keresni; megindul tehát az ember egy kis sikátoron a vasutól jobb felé s kellemes meglepetéssel tapasztalja,

hogy egy szép mulatókertbe jutott. A park terebb helyén felállított Scudier-szobor után sokat megmagyaráz. Katona vérosban vagyunk, régi emlékei a katonai dolgokra vezetnek bennünket vissza, talán épen ott, hol most Scudier-szobra áll, terült el egykor Dózsa György tábora. Még mintegy tíz perczig marva a parkban előtűnnek a vár sánczai, melyek 1848—49-ben bevehetetleneknek nyilvánultak. E sánczokhoz valószínűleg a Bega, a hajdani Kis-Temes szolgáltatja a vizet. Talán épen a mai Hunyady-híd helyén volt az a leeresztő hid, melyen Losonczy kitört, hogy a hitetlen ellenséggel szemben hős halált haljon. Végre megpihen szemünk, elérjük a Kronprinz-szállodát, mely a színház épületében van alhelyezve, s itt mindjárt esztünkbe jut Arad. A mi városunk tág térségen terül el, hol nem kellett gazdálkodni a térrel, azért színházunk valóságos citadella szerű jelleggel bír, e mellett élet veszi körül, míg a temesvári színház világosan mutatja, hogy a térrel gazdálkodni kellett; keresve kell keresnünk az ebédülő termeket, hol a temesvári Pohl vendégeit kiszolgálja. A tág utcáknak itt már magva vész; a szűk utcák háza csaknem összeérnek, most értem már miért kellett Temesvárnak oly korán villamvilágítás, bizonyosan azért, hogy a homályos téli napokon az emberek egymást megláthassák.

Egy keskenyutca észak felé vezet bennünket, s elérkezünk egy tágasabb helyre melyet itt térnek neveznek. Akaratlanul rámondjuk, nini a „Szabadság-tér”, mert hiszen

emlékszobra is van, még pedig a térhez mértelen elég miniatúr. A mi hatalmas emléktünk kicsinynek látszik a nagy térhez mérve, de itt a miniatúr-szobor nagy a kis téren. A mi Vértanu-szoborunk előtt önkénytelenül levesszük a kalapunkat, a művészi nagyszerű kivitel s a hozzá kötött emlék kényszerít bennünket erre. De itt bizonyos kétféjű madarat pillantunk meg a díszítések között, ez az a madár, mely a griffekkel, egyszarvuakkal, a vascőrü harpyákkal egy térszekben növekedett fel; menjünk tovább ne bibelődjünk a mythológiával. Végre elérkezünk az állami főreáliskola két emeletes épületéhez, szép impozáns épület, csak az a kár benne, hogy ha az ember ablakán kitekint a szomszédos házak piszkos födelére esik legelőször is tekintete, mivel valóságos viskók közé van szorítva, homlokfeliratát is csak úgy olvashatnánk el, ha a szomszéd ház tetejére állnánk. Megint a mi palotaszertü lyceumunk jut esztünkbe nagy urias épületével, mely egész új város résznek volt alapja. Mit mondana az az egyszerű kis görög keleti templom, mely az ötvenes években pocsolják közepett állt a mai fényes lyceum helyén, s melynek egyszerű photographiája a szabadságharczi muzeum valamely szögletében huzódik meg szerényen. A temesvári szakiskola belső berendezése azonban respectálandó, oly nagy kényelem és rend uralkodik benne, a mely gondos vezető kézre vall. Csakugyan az igazgató rendszereténél csak barátságos vendéglátása nagyobb.

kihallgatásával a legilletékesebb oldalról győződött meg.

Most már hát ismét felül van az elvű, a nemzeti, hajthatatlan, az ideális Apponyi: nem enged ő a nemzeti kardbojtól egy czérnaszalat se. Pártfelei bámulhatják és sajtója dicsőítheti őt tovább is, a ki a helyett, hogy a napirenden levő liberális reformok iránti sötét és ellenséges magatartásából csak egy csöppet is elárult volna, a helyett fennen ragyogtatta ismét az ő nemzeti párti politikai integritását.

A magyar kormány azonban megtanulhatta ebből, hogy kikkel van dolga, midőn Szapáry-Apponyiékkel alkudozásba bocsájtkozik. Ravasz taktikusokkal komoly hazafias ügyet igazságosan és méltányosan elintézni nem lehet. A régi világban ismeretes a tál lencsének históriája, melyen a ravasz szenteskedő megvette a bátyja jussát. A magyar miniszterelnök még rosszabbul járna, ha a kormányzást kinnálja a nemzeti párt belépéseért. Ilyen fontos, a nemzeti létre nézve ilyen jelentős jogot valóban nem szabad többé kinnálni olyan embernek, ki egyebet se nyújthat helyette, mint egy tál lencsét — *telezsikkkel*.

BELFÖLD.

Uj államtitkár. Latkócsy Imre képviselőnek belügyminiszteri államtitkárrá leendő kinevezetése tárgyában a minisztertanács már megtette ő felségéhez a fölterjesztését. Latkócsy Imrénél a nyitrai választó-kerületben képviselővé ujonnan leendő megválasztása, a hetek óta tartó néppárti agitáció dacára, teljesen biztosítottnak tekinthető.

A függetlenségi és 48-as párt homlása. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma pénteken értekezletet tart. Erre az értekezletre van tudvalevőleg kitűzve Kapotsfy Jenőnek a pártszervezkedésre vonatkozó indítványa, amely az utolsó értekezleten akkora vihart támasztott. A Magyar Ertesítő szerint kilátás van rá, hogy a pénteki konferencián az egyetértés helyre fog állani a pártban, mert az a hír, mintha a párt egy része az egyházpolitikai törvények revízióját kívánná, teljesen alaptalan. A pártnak ugyanis egyetlen egy tagja sem akarja ezt, és az egyházpolitikai

De nézzük meg a város többi részét is. Legelőször az Ormos főispán és kiváló műbarát alkotta muzeumot szeretnénk látni, szívből azon óhajjal: bár az Isten a mi ereklje-muzeumunknak is adna egy Ormos-Maecenast. Fájdalommal értesültünk azonban, hogy a muzeum csak vasárnap van nyitva. Nyakunkba vesszük tehát a várost, megnézzük a kathedrális templomot, mely mellett bizony a mi minorita templomunk sem igen szégyelheti magát, látunk tereket miniatúr kiadásban, kaszárnyát fölösleges számban, a mi várunk fekvésében van festőesség, belseje egy kis Edenhez hasonlít. A kaszárnyák egész ridegségökben emlékeztetnek a rideg kaszárnya életre, minden keret nélkül az unalomig nagyok, egyhanguak. A hadapród iskolát én bizonyosan a mi városunkba helyezném, a hol a szigorú fegyelem közepette lelkök is üdülést találna.

De hát hol van az ami a modern városokat annyira jellemzi, hol vannak a fényes kereskedelmi áru csarnokok? Belül lehetnek gazdagok, de míg a miénk sokszor talán nem éppen értékes czikkeiket kirakják a nagy üvegablakok mögé, Temesvárt szerényen meghúzódna a kereskedések dohos raktáraiban; meglehet talán értékesebbek is, de a járókelővel nem kaczkodnak, egész úgy tűnik fel Temesvár kereskedelme és ipara, mintha az aradnak fiókja volna. Lóvonatai, bérkoosijai egyszerűek, nem is mindig elég rendesek, Arad mellettök valószínűségi szerepet visz.

De ha már jól leszögtük érdemes szem-

téren kifejtett akcióit teljesen befejezettek tekintés a létrejött egyházpolitikai törvények végrehajtását föltétlenül követeli. Ebből a szempontból kiindulva, a párt tagjainak nagy része nemcsak azon van, hogy a párt kebelében beállható szakadásnak elejét vegyék, de a szervezkedést is sürgeti. Az elégtelen párttagok is csak azon igyekeznek, hogy a pénteki értekezleten egy bizottság küldessék ki, amelynek feladata legyen, javaslatot tenni az iránt, hogy a párt mielőbb szervezkedjék kívülről és belülről a szervezkedés után mint hatalmas közjogi opposzió a kormány ellen nagy akciók kifejtésére képes legyen.

Strossmayer pásztorlevele. Strossmayer diakovári püspök a közelgő böjt alkalmából pásztorlevelet bocsátott ki, melyben az üdvösítő szavaival „szeresd Istent és felebarátodat, mint tenmagadat” — foglalkoszik. Strossmayer pásztorlevelében istennek tetsző munkára inti a hivatott. Az isten iránti szeretetből folyik a tisztelet és engedelmisség a világi hatóságok iránt, mivel ezek a hatóságok hatalmukat közvetve istentől nyerik. Másfelől azonban eseknek a hatóságoknak kötelességük az isten egyházát tisztelni és védeni. Az egyház jogai, szabadsága, tanai és szentségei ellen manapság támadásokat intéznek. Az isten szeretetéből folyik a hívők azon kötelessége, hogy az egyházat védelmezzék. Különösen áll ez a keresztény házasság tisztaságára, szentségére, egységére és fölbonthatatlanságára. A ki a keresztény házasságot megtámadja, az megingatja a nép életét és üdvét.

Albrecht főherczeg halála.

— február 21.

A német hadsereg rendeleti közlönye a következő hadiparancsot teszi közzé:

„Hadseregem velem együtt újabb súlyos veszteséget gyászol. Tábornagyai közül nagy fájdalomra elszólitotta a halál hű barátomat, Albrecht osztrák főherczeg, ő osztrák és királyi fenségét, az I. Frigyes Vilmos király nevét viselő 9. számú keleti porosz gránátos-ezred tulajdonosát. Benne sok harmezőn kipróbált dicső hadvezér és hős, a katonai erények mintaképe, az osztrák-magyar hadsereg és az én hadseregem fegyverbarátságának hű ápolója száll sirba, akit büszkén mondhatunk a magunkénak. Hogy az elhunyt emlékének megadjam a tiszteletet, ezennel elrendelem, hogy a hadsereg valamennyi tisztje három napon át és az előbb említett ezred tisztjei, amelynek az elhunyt tábornagy közel

szédunkat, adjuk meg az igazságnak is ami őt megilleti. A mi hatalmas lyezeumunk, polgári iskolánk, leánynevelőnk szerényen húzódnának meg azon hatalmas épület labirinth körében, mely magába zárja az Iskola-nővérek palota-szerű monoetorát, elemi, felsőbb leányiskoláját, elemi s polgári iskolai tanítónő képző intézetét s izléses templomát. Még a múlt május havában magyar-német feliratu táblák jelölték az utozákat, most már csak magyar felirat olvasható, sőt a híres katonai centrumban Kossuth-utozát is látunk, a mely imponanságban semmit sem enged a mi Kossuth-utozánkknak; többi jelesekink utozájával pedig mi sem bővelkedünk.

Vendéglői tiszták, butorzatuk izléses, s az árjegyzék nemcsak azért van, hogy meg ne tartsák; nem kell az embernek két nyelvűnek lenni, megértik nehézség nélkül a magyar szót; az iskola nővérek híres német iskolája Ocskay magyar, mintha csak Szegeden vagy Kecskeméten volna.

Az újabb nemzedék papjával, mamájával szótár segítségével értekezik, s ha Arad gyors elmagyarosodásával csodát művelt, nem tett tul Temesváron, mert az új nemzedék tösgyökeres magyar lesz lélekben és beszédben.

Szóval Temesvár nem utánzása Aradnak, sok dologban Arad még tanulókat is tölt, hogy osztrák mindennapi kenyérünket említem, kenyér süteményei határozottan jók, a süteményeket nem készítik Bécsben kutyvaszított művajjal, hanem hamisítatlanul adják a vevő elé, hogy ne csak megvegye, hanem élvezhesse is.

36 éven át tulajdonosa volt, nyolcz napon át balkarjukon gyászszalagot viseljenek. Azonkívül az ezred küldöttsége, amely a parancsnokból, egy törzstisztből, egy századosból és egy hadnagyból álland, részt fog venni a temetésen. Megbizom önt, hogy ezeket a hadsereggel közölje. Berlin, 1895. február 18-án.

Vilmos.

Tegnap délelőtt balzsamozták be Albrecht főherczeg holttestét. A bebalzsamozást Weichselbaum tanár végezte Hubel lovag törzsorvos és a járási orvos segédlete mellett, mire a halottat — mint már táviratban hoztuk — a tea-salonban ravatalra helyezték. A tea-salon a földszinten van és ablakai az elhunyt kedvencz terére nyílnak.

A holttest tábornagyi egyenruhában van öltöztetve. — A mellre keresztbe tett kezek ébenfa keresztet tartanak, melyen egy elefántosontból készített Jézus látható. Miután a ravatalra helyezés befejeztetett, a jelenlévő főherczegek és főherczegnők, a többi fejedelmi személyiségek és a főherczegi udvari kíséret tagjai imákat mondtak a holttestnél. Ma délelőtt 9 és fél órakor istentisztelet lesz, melyen a fejedelmi személyiségek és kíséretei lesznek jelen.

Ő Felsége tegnap reggel 8 órakor fogadta Hohelohe hg. főudvarmestert, ki előterjesztette az Albrecht főherczeg temetésére vonatkozó javaslatokat. Hohelohe herczeg már éjjel jelentést tett ez ügyben ő felségének, röviddel a király megérkezése után. Hír szerint, ő Felsége a főherczegek élén gyalog fogja követni a koporsót — a Hofburgból a kapuczinusok templomáig.

A német császár eljövételére vonatkozólag a hírek ellentmondók. A szász király megérkezését bizonyosra veszik. Arról is beszélnek, hogy a portugál király Bécsbe fog jönni. A württembergi király gyengélkedése miatt távol marad. Az összes külföldi és osztrák-magyar ezredek, melyeknek Albrecht főherczeg tulajdonosa volt, küldöttségek által lesznek képviselve.

Albrecht főherczeg temetési szertartását ma teszik közzé hivatalosan. A holttest 24-én esti 10 órakor érkezik Bécsbe. Megérkezése után beszentelik az udvari váróteremben, mire átszállítják a hotburgi plébánia-templomba. Hétfőn és kedden a holttest a plébánia templomban ravatalon marad és a közönségnek megengedik, hogy azt megszemléljék. A beszentelés a kapuczinusok templomában délután 3 órakor megy végbe.

A bécsi evangélikus egyház tótanácsa az ágostai és helvét hitvallások összes plébánia-templomaiban gyász istentiszteletek tartását rendelte el.

KÜLFÖLD.

Áskálódás a szerb dinasztia ellen. Boskovics Marko, montenegrói emigrans érdekes levélben asszal vádolja Miklós montenegrói fejedelmet, hogy ő az, a ki a szélső radikális vezérekkel egyetértve, Sándor királyt le akarja szorítani a szerb trónról és Danilo herczegét, fiát akarja a Szerbia királyává proklamálni. Boskovics kijelenti, hogy ez állítását okmányilag is tudná igazolni.

Vilmos császár és az agráriusok. A német császár határozottan rosszalja a mezőgazdák szövetségében történt izgatató nyilatkozatokat. A császárnál járt küldöttség a nagygyűlésen elhallgatta a császár alya kijelentését, hogy Elhallgatta a császár ép olyan a váltság, mint Németországban, pedig Franciaországban van a legmagasabb gabnavámok. Az egész mozgalom nyilván kíséret annak a látszatnak fölkelésére, mintha az agráriusok Köllér és Miquel miniszterekkel együtt szemben

állának Hohenlohe kancellárral. A császár újabb ismételt bizalmában a németnek mondta a birodalmi kancellárt.

Bulgária és Oroszország. Jó forrásból vett értesülés szerint Ferdinánd fejedelem kihallgatáson fogadta Cankovot, hogy előterjesztessék magának az Oroszországgal való kibékülés tüzetes programját és módzatait. Válaszában kijelentette a fejedelem, hogy Cankovnak ezt a programját el nem fogadhatja és hogy minden további fáradozás ez irányban fölösleges.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 767.3 milliméter, délután 2 órakor 766.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 7.5, délután 2 órakor C° — 8.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 3, délután 2 órakor DK. 5. Felhőzet: reggel borult, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Választmányi ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, február 21.

Az aradi polgári takarékpénztár tegnap délután tartotta meg nagy választmányi ülését, melyen részt vettek: Vizer Péter, Réthy Lipót, Sármezei Antal, Schwartz Jenő dr., Pless Mór, Pásztor Ignác, Simay István, Kohn Zsigmond, Lustig Mór, Boros Vida, Maresch Gyula, Reinhardt Fülöp, Stoll Károly, Mittler Isidor dr., Auerbach Miksa, Csepregy Mihály, Wadowsky Gusztáv, Sarlot Domokos, Szabó József, Péterffy Antal, Domokos Lajos és Verbos Adám.

Az ülés tárgyát az e hó 24-én vasárnap tartandó közgyűlésen előterjesztendő igazgatósági javaslatok képezték.

Első sorban az építkezés megkezdéséről szóló jelentés olvastatott fel, melyhez a nagyválasztmány hozzájárult. Ezután Vizer Péter elnökhelyettes előterjesztette az igazgatóság azon javaslatát, mely szerint hivatkozással Pless Mór vezértitkár eddigi kiváló érdemeire, melyeknek az intézet fokozódó fejlődése, és gyarapodása köszönhető, elismerés és bizalom gyanánt fizetése felemeltessék és az intézet vezérigazgatójává kinevezessék; ezen javaslatához a nagyválasztmány általános helyesléssel egyhangulag hozzájárult.

A megüresedett két igazgatói állásra egyértelműleg kijelöltettek Rozsnyai Mátyás és Barabás Béla dr.

A felügyelő bizottság megválasztása szintén az ez évi közgyűlés feladatát képezvén, a régi tagok megválasztása egyhangulag elfogadtatott. A negyven tagú biralmi választmány új tagjaiul kijelöltettek: May János, Nemes Zsigmond dr., Dániel Endre, Magyar Ferenc, Brusch Alajos, Keresztes Gyula dr., Szalay Manó, Sármezei Akos, Frint Lajos, Zemplényi Sándor, Lukácsy Lajos, Fejér Gyula, Glück Károly, Csámszky Lajos és Floresku György.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 22. —

Fagy. — Jelentékeny csapadék nélkül.

Egy czédula története.

— Ó-görög pletyka. —

Nem Aradon történt és nem is a héten, hanem — Görögországban és 2000 esztendővel ezelőtt. Így tehát most már bátran elmesélhetjük a dolgot, nem követünk el indiskréciót.

Tehát nem Aradon, hanem a szép Hellaszban, Krisztus urunk születése előtt pár száz évvel történt, hogy egy özvegy asszony, akinek szép emeleti lakása volt ott Görögországban, egy szobát kiadott egy ugynevezett szobaurnak. Nemcsak Ara-

don, hanem az ó-görög világban is léteztek szobaurnak, akik 10—12 drachmát fizettek havonként az ő külön bejárata butorozott vagy butorozatlan szobájukért.

Az özvegy, hogy erényei teljesen és minden gyansítás ellen is megóva legyenek, erős ó-görög divatu szekrényt állított azon ajtó elé, amely a szobaurn szobájából az ő lakásába vezetne.

A szobaurn, mint afféle görög, nagy ördög volt. Nem hiába éneklí Ganymed a Szép Galateában, hogy

Mi görögök,
Nagy ördögök.

Többnyire éjjeltájban járt haza és ó-görög tamburásokkal húzatta magának a legújabb ó-görög népdalokat, ha egy kis görögűsbejött a spritzerektől. Ebers kutatásai szerint már akkor is voltak spritzerek, csak hogy persze nem ronda polturai karozosba, hanem cyprusi borba öntötték a syphont.

A szobaurn ily gyakori elmaradásai folytán az özvegy igen gyakran bejárhatott a távoilló szobaurn szobájába, amit meg is tett — persze csak azért hogy megtudja, minden rendben van-e.

Történt azonban, hogy a szobaurn egy szép görög napon nagyon is mélyen talált belépillan-tani egy bájos leányzó szeméibe, egyszóval szerelmes lett és amely folytán szolid is.

Mint vőlegényjelölt, lemondott a kimaradásokról is, sokkal gyakrabban járt haza, mint eddig és mint az özvegynek inyére lett volna.

Hogy miért, — azt majd megmondja a katasztrófa. Ugyanis amint egy rut görög napon ismét szokatlan korai időben hazatérve az ifju, legnagyobb csodálatára belülről bezárva találja szobájának ajtaját, dörömbölésére a Trezka oseléd — ez Ó-görögöknél nagyon elterjedt név volt — elősiet és nagy ijedten hebegi, hogy ő nem tudja, hol a kulcs és hogy az asszony nincs itthon.

Ennek dacára azonban rövid idő múlva erős szekrény tologatás zaja hallatszott, ajtócsapkodás, és végül bejuthatott a szobaurn szobájába, amelyben a hatalmas szekrény persze félretolva maradt.

A hatalmas szekrényt a hatalmas vállu görög ifju egyedül nem lévén képes visszatolni, egy görög hordárt hívott föl, és azzal rendre hozatta a szobát.

Ez alatt pedig a gonosz szomszédok egy deli urat láttak a lakás másik oldalán kilopódnai, aki annál több-akkal igyekezett inkognitóját megőrizni. Ebers szerint már akkor létezett inkognitó, különösen férjeknél, akik özvegyekhez jártak, mert kissé ki volt pirulva, mintha valami nehéz tárgyat emelt volna, mondjuk például egy szekrényt.

Már most vagy a görög arra készítette a rossz példától a görög ifjut vagy maga a görög ifju erkölcsi érzéke háborodott fel: denique másnap már egy fehér csédula lógott a kapu alatt, amelyen szép görög írásban az állott:

Itt egy hónapos szoba kiadó.

HIREK.

Február 22. Péntek. Róm. kath. naptár: Péter. — Protestáns naptár: Péter. — Görög keleti naptár (február 10.): Charalamp. — A nap két 6 óra 55 peroszkor, nyug-szik 5 ór. 32 peroszkor.

Szabadságharozó emléktárgyak országos múzeuma (színháspolitikai II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Február 24. A polgári takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 24. Az arad-c. anádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Február 28. Arad megye rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Márczius 3. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

— Előléptetés a rangosztályban. Mint értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Laukó Albert a r a d i állami főreáliskolai tanárt s lapunk jelestollu munkatársát — kitől mai tárczarovatunkban is közlünk egy élvezetes cikket — jelenlegi állomáshelyén a VIII-ik fizetési rangosztályba nevezte ki.

— Üdvözlő felirat Erdélyi Sándorhoz. A budapesti ügyvédi kamara Erdélyi Sándor igazságügyminiszterhez üdvözlő feliratot intézett, melyben megígéri, hogy a minisztert, a jogszolgáltatás terén kifejtendő tevékenységben teljes erejéből támogatni fogja.

— A jégpályáról. Ismét meglevenedett az aradi korcsolyázó egyesület jégpályája. A sima tükörlap hatán a kaczagó asszony, lányserg siklik tova, s pertraktálja a legfrisebb eseményeket. Igazán fölösleges az újság, ha az ember megfigyelheti, meghallgathatja azokat az édesen előadott pletykákat, melyek a legszebb, legpirosabb ajkáról peragnek szakadatlan láncolatban. Tegnap délben igen sokan voltak a jégen, s élvezték a korcsolyázás kellemét.

— A beteg temesvári püspök. P o p o v i c s temesvári szerb püspök amputált lábáról már levették a kötést. A seb gyenyedél nélkül gyógyul s a püspök elég jól éri magát. Láza sem volt és hozzá még kitünő étvágya is van. Hívei igen örülnek közeli felgyógyulásának s legközelebb ennek örömeire óváczióban részesítik.

— Járványos betegségek Szemlakon. Levelezőnk jelenti, hogy S z e m l a k o n járvány-szerűleg fellépett a kanyaró, ditteritisz és hólyagos himlő. Olyan három veszélyes betegség ez, melyből már egy is elég áldozatot szed, ha teljes erővel kezd dühöngeni. Eddig-éle még lanyhán lépett csak fel, hanem azért már is fordult elő pár halál eset. Tovább terjedése ellen minden eszközt és óvintézkedést felhasználnak.

— Ajándék a gyoroki ref. templomnak. Szép ajándékot adott a ménes gyoroki ev. ref. egyháznak R o z s n y a y Mátyás aradi gyógyszerész, midőn az egyik elhunyt kedves fia emlékeül kegyelmesen őrzött szép nagy harmóniumát e szegény egyháznak adományozta, hogy az a gyoroki kis templomban az orgonát helyettesítse. Az ily nagylelkű cselekedet magában hordja ugyan jutalmát s nem szorul dícséretre: mindazonáltal nem állhatja meg egyházunk előjárósága, hogy Rozsnyay Mátyás urnak, egyházunk többszörös jóltevőjének, a nyilvánosság előtt is ki ne fejezze hálás köszönetét. Gyorok 1895. február 20. Csák József ev. ref. lelkész.

— Praktikus ujtás. A kereskedelemügyi miniszter ujtása folytán, a m. kir. postatakarékpénztárak ezentúl értékpapir bevásárlással is foglalkoznak. Ez a reform különösen a hatóságokra néve fontos. Eddig ugyanis csak tetemes vásárlási költséggel szerezhettek be értékpapirokat, míg most a postatakarékpénztár utján, külön díj nélkül és jutalékmentesen kaphatnak.

— Szerencsétlenség a pályaházban. Kisebb szerencsétlenség történt tegnap az aradi pályaházban. Az egyik kocistolót, V ö r ö s János munkaközben elütötte a teherkocsi, s súlyosan megsértette. A sebesültet a kórházba szállították, honnan csak négy-öt hét múlva fcg kijöhetni.

— Véres gépszij. Az aradi vaggongyárban történt, hogy M l a d i n József munkás a gépcarnokban volt elfoglalva. Vigyázatlan volt, s a gépszij elkapta a kezét, melynek két ujját elszakította. A sebesültet lakásán ápolják.

— Jótékonyág. Az aradi ipar és népbank tek. Igazgatósága mint minden évben, úgy az idén sem feledkezett meg az önhibájukon kívül elszegényedett aradi polgárokat istápoló egyesületről: a polgári jótékony egyesületről és ez alkalommal is h u s z o n ö t (25) frtot volt szives az említett nemes özéla adományozni. Midőn a tek. Igazgatóság szives jóindulatát ez uton is megköszönöm, tisztelettel ajánlom a polgári jótékony egyesületet a minden nemesen érező emberbarát jóakaratu pártfogásába. S a r l o t Domokos egyesületi elnök.

— Nyilvános köszönet. Az Aradi Ipar- és Népbank tek. igazgatósága az Aradi Polgári Jótékony Nőegyletnek 25 frtot adományozván, e kegyes adományért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja az e l n ö k s é g.

— Lopott nadrág. Valahol a messzeségbe járt a hazájától M a h e l k a Károly aradi pénztári ellenőr. Mig oda volt valami csavargó ellopta egy vadonatúj fekete nadrágját, mely csak most került elő.

— A proféta szakála. Az oroszországi mohamedán lakosság között nagy izgatottság

uralkodik. Konstantinápoly és Samarkand között a samarkandi Selam-társaság megbízottjától elloptak egy szekrényt, amelyben Mohamed szakalából három hajszálat őriztek. A szekrényt a török szultánnak küldték ajándék gyanánt. A oharkowi rendőrség erélyesen nyomozza a tettet.

— **Furcsa becsületsértés.** Guttman Izidor karcsavai, ungmegyei lakos az ungvári járásbírósnál beperelte Propper Simont, mivel ez a „Korona” vendéglő, termében egy félbolondtól azt kérdezte, hogy azonos-e ő Guttman Izidorral? Az ungvári járásbíró márczius hó 1-én fog határozni ez ügyben.

— **Milán király becsületszava.** Belgrádból szenzációs dolgot táviratoznak a „Kel. Ért.”-nek Milán exkirályról, a kinek ezek után minos kilátása arra, hogy egyhamar visszatérhessen Belgrádba. Miklós császár ugyanis bizalmas uton tudatta Sándor királylyal, hogy mielőtt Milán szerb területre lépne, rögtön beperelteti a volgakamai banknál felvett és a király vagyonára betáblázott két milliónyi összeget, a melyet III. Sándor császár Milánnak a szerb régének könyörgésére csak azon feltétel alatt utalványoztatott ki, hogy Milán a becsületszavát kötötte le, hogy Szerbia területére többé nem lép. A boldogult császár rendkívül bántotta, hogy egy volt uralkodó, mibe sem véve becsületszavát, a császár jóhiszeműségét ily módon kijátszotta, Miklós császár pedig nem hajlandó megtérni, hogy Milán büntetlenül folytassa üzleleit. Milánnak különben meggyűlt a baja Brey gróffal, a német követtel is, a ki azelőtt sok éven át képviselte Németországot Szerbiában a benső barátságban volt Milán királylyal. E barátság révén felvett Milán uralkodói becsületszavára egy év alatti visszafizetésre 4 év előtt 500.000 frankot váltóra. Elmult vagy három év, de Milán nem fizetett; a mult őszszel azután gróf Brey személyesen is elment Belgrádba, hogy kényszerítse behajtásra. Milán magával vitte öt vadászataira s szentül ígérte, hogy három hónap mulva lefizeti az egész összeget. Ez a terminus is lejárt, a nélkül, hogy Milán betartotta volna szavát. Ekkor Brey gróf egyenesen Sándor királyhoz fordult, kérve hasson oda, hogy az apja a tartozását kiegyenlítse, minthogy ellenkező esetben kénytelen volna közbötrányul a bíróság útján keresni követelésének kiegyenlítését. A királyt kellemetlenül érintette Brey gróf levele, de nem hajlandó még ezt a nagy összeget is sajátjából kifizetni, mert az apja majdnem egész megtakarított készpénzét elköltötte már.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi tanítók és tanítónők f. év február hó 2 tartott társasestélyének rendező bizottsága kedves kötelességet teljesít, a midőn ezen jótékony célú társas estély úgy erkölcsi, mint anyagi fényes sikerére hivatkozva, most a végleszámlálás alkalmával hálás elismerést s meleg köszönetet szavaz en uton is az alatt megnevezett hölgyeknek és uraknak, akik személyes közreműködésükkel támogatásukkal, adományaikkal segédkezést nyújtottak az elért meglepő szép eredményhez. A jótékony cél nem tője áldja meg a nemes jó szíveket! Köszönetet mondunk: Salacs Gyula polgármester urnak a díszterem s mellékhelyiségek szives átengedéséért; Földes Lujza, Vas Ida urhölgyeknek, Mojnár Géza, Hószly Jakab és Darányi János uraknak, a hangversenyen való közreműködésükért s Schöenthal Gyula urnak a songora ingyen átengedéséért; Tedeschi Viktor urnak a táncrendezéséért s Zemplényi Sándor urnak a buffet rendezéséért. Köszönetet mondunk: Millig Józsefné, Kristyóry Jánosné, Öbötke Kálmáné, Priege Istvánné, Gaál Lajosné, Nachtnébel Odónné, Stepiczka Manoné, özv. Luist Ferenczné, Lejtényi Sándorné, Frint Lajosné, Zemplényi Sándorné, Ursits Anna, Dengl Lujza, Simon Karolin, Marinkovics Péterné, Kömivés Jozsefné, Schrödt Györgyné, Márai Mátyásné, Sallágyi Györgyné, Záray Odónné, Ursits Darinka, Drescher Giza, Hauser Henriette, Molitorisz, Janszky Pirooska, Mihájlovi Hermin urhölgyeknek huszemlék elkészítéséért, emlémények ajándékozásáért s a kiszolgálásban való szives

közreműködésükért. Köszönetet mondunk: Kristyóry János 7 frt, Zemplényi Sándor 6 frt Heeger Ernő, ifj. Klein Mór, Krauss Jakab (Világos) 4—4 frt, Hauser András ezredesné, özv. Purgly Jánosné, Nagy Sándorné, Eliás Lipót, N. N. 3—3 frt, Pollák Vilmosné, Neumann Dániel, Nikodém János, Nagy Lajos, Grimm Alajos, Hajek Antal, Fejér Gyula 2—2 frt, Millig József 1 frt 80 kr. Glück Károly 1 frt 48 kr., Eckhardt Edéné, dr. Schusztér Illés, Nyáry Béla, Vargassay Arpad, Eliás Jakab, Kirle Antal, Zányi Antal, Neumann Deutsch Mór, N. N. 1—1 frt és Seabóné L. Berta 50 kr felülfizetéséért. Végül köszönetet mondunk a társas estélyen résztvett közönség minden egyes tagjának szives megjelenésükért s a jótékony cselekedet ezel való támogatásukért. A rendező bizottság nevében: Záray Odón elnök.

— **Árverés a vasuton.** Az aradi indóházban folyó hó 25-én fogják elárverezni a felesleget képező, ki nem váltott és talált tárgyakat.

— **Pályázatok.** Kir. közjegyzői állásra Budapest fő és székváros VI. kerületében 3 hét alatt; postamesteri állásra Feketetón (Torontálm.) 3 hét alatt; postamesteri állásra Pecse-Szóllóson (Biharm.) 3 hét alatt.

Násznap a jég alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Tornya, február 18.

Rómes sikoltások és segély kiáltások zavarták meg folyó hó 17-én délután 1 órakor Tornya nyugalmát esendjét. Az emberek és asszonyok fejüket vasztra futkostak a tornyai nagy köhid mellett levő élőviz csatorna partjához. Mindenki jajgatott, kapkodott, de egyiksem tudva mihez fogjon.

Rómes látvány tárult az emder elé. Egész szán lakadalmas nép volt — szánoztól, lovas-tól a jég alatt. Mór pedig oly szerencsétlenül, hogy a szán felül, eltemetve maga alá a rajta levőket.

Egy szegény román ember adta férjhez leányát, a kinek lakadalmas végzetessé vált. Az élőviz csatorna közvetlen partján vezet be az ut, mintegy 53 méternyi vonalban egyik mellék utcába, a hol a lakadalmas ház is volt. Ez az ut tulajdonképpen közlekedési ut de oly szerencsétlen rajta a közlekedés, hogy az ember élete minden órában hajszálon függ. Ezen a veszélyes uton akart a szánkó haladni, de amint a partra leért, a szán oly szerencsétlenül fordult le, hogy egész maga alá temette rajta levőit. A népek a kik össze futottak, asonnal a mentéshez fogtak. A mennyasszonyt a jég által egész összedarabolva húzták ki, a lovakat is alig bírták kiszabadítani, ami nagyban akadályozta a népek kiszabadítását.

A mentés körülbelül 20 percet vett igénybe, mikor már a népek, lovak és a szán kinn volt, úgy hogy mindenki azt gondolta, hogy a veszélyen túl vannak, akkor vetette fel a víz Argyellán Györgynét.

Mire kihúzták már ott volt a vész színhelyén dr. Krausz közsegi orvos a ki már csak az beállott halált konstátálta, a menyasszonyt pedig gyógykezelés alá vette.

Igy lett a vigalomból siralom.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi tornaegyesület mult évi jelentését folytatólag az alábbiakban ismertetjük: Az „Aradi Tornaegyesület” létszáma az 1894. évi december hó 31-ikén következő volt: tiszteletbeli 3, alapító 5, működő 113, pártoló 103, összesen 224 tag. Az 1893. évi december 31-ikén volt összesen 207 tag, tehát örömmel konstátáljuk, hogy az 1894-ik évben egyesületünk taglétszáma 17-tel gyarapodott. Az 1894. évben a tornászok látogatottságáról következőkben nyújtunk felvilágosítást: a tornagyakorlatok hetenként háromszor u. m. hétfőn, szerdán és pénteken este 6—8 óráig tartattak a lyczeum szorgalmasan látogattak. A tanórákat a tagok szorgalmasan látogattak. Tartórákat összesen: 109 óra, jelen volt 2227 tag, azaz 1 órában átlag 20 tornász. Az 1893-ik évi eredménnyel összehasonlítva a különbség következő: 1893 ban tartott összesen: 117 óra, jelen volt 2233 tag, azaz egy órában átlag 18 tornász, míg 1894-ben tartott összesen 109 óra, jelen volt 2227 tornász, azaz egy órában átlag 20 tornász, tehát 1894-ben egy órában 2 taggal több tornászott mint 1893-ban. Az

egyesület kebelében fennálló vivőkör az elmult évben is rendszeresen működött; beiratkozott a vivőkörbe 38 tag; 1893-ban a vivőkörnek 36 tagja volt, tehát a kör tagjainak létszáma 2-vel gyarapodott. A jelentés ismeretetését közelebb folytatjuk.

(*) A kaszinó közgyűlése Világoson. Levelezőnk jelentése szerint folyó hó 19-én tartotta évi közgyűlést a világosi kaszinó a tagok élénk érdeklődése mellett. A gyűlésen az alapszabályok egynemely pontját módosították. Könyvtár létesítése érdekében megszavazták évi 120 frtot. Ezzel kapcsolatosan elhatározták, hogy nők is lehetnek a kaszinó tagjai olvasó-tag szímmel és évi 2 frt befizetéssel, mely összeget szintén a könyvtár gyarapítására fogják fordítani. A tisztikar a következőleg alakult: Tiszteletbeli örökös elnök Bohus István, elnök igazgató Bohus Lajos, igazgató Hofbauer Zsigmond, titkár Krausz Jakab, pénztárnok Valerian József, háznagy Csaballa József, választmányi tagok lettek: Kabdebó Kálmán, Török Arpad, Aknay Andor, Csukay Gyula, Braun Vilmos dr., Németh Károly és Horváth Gyula.

TANÜGY.

Tanítók ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Az Aradi vidéki Tanítóegylet aradi fiók-bizottsága tegnap, a templom-utcai elemi fiúiskola tanácstermében, Csik János elnök előlétele mellett igen érdekes és tanulságos ülést tartott, melynek lefolyásáról tudósítónk a következőket közli.

Miután elnök az ülést megnyitá, a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Mihájlovi Hermin és Kresztios Arzen tagokat kéri fel.

Ezután Fülöp Endre jegyző olvasta fel az igazgató-választmányának több rendbeli átiratát, melyek közül kiválóan lényeges a Szolnok-Doboka megyei tantestület felterjesztésére érkezett közoktatásügyi miniszteri leirat, mely a törvénynek a tanítók üléseire vonatkozó megjelenésük iránt intézkednek, csak a közsegi iskolákra nézve kívánja fenntartani. A miniszter ezen intézkedése a fiók-bizottság tagjaival közöltetni fog.

Sorrendben következett Wlasi Károly értekezése az egyöntetű szép irástanításról, ami azonban előadó indokolt kívánatára a jövő ülésre halasztott.

Olvastatott a bíráló bizottság jelentése a mult havi ülés tárgyairól, illetve Wlasi K. által az újtelepi iskolában tartott az egyöntetű olvasás tanítását czélzó értekezése és gyakorlati tanításáról.

A jelentést a f. bizottság kellemesen vevézi tudomásul, azonban ezen tárgyat továbbra is felszinen tartja s Maurer tagot megbizta, hogy az olvasás folyékonyságára nézve egy elfogadható ütemszerinti gyorsaság mértékét állapítsa meg s a jövő ülésre terjessze be. Egyben elnök is megbizatik, miszerint az olvasás-tanításból egy másik intézetnél alkalmazott eljárás bemutatására nézve tegeyen intézkedést.

Elnök pártoló tagokul bejelenté Tedeschi Viktort és Weil Alajost kiknek az egyleti kötelékbe való felvétele iránt az igazgató választmány átiratlag felkérendő.

Ugyancsak elnök jelenti, hogy a slójd tanfolyamot vezető bizottság felterjesztést intézett központ útján a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz, kérvén őt a tanfolyam felszerelési költségeinek fedezésére. Egyben értesíti a fiók-bizottságot, hogy a tanterv első része, t. i. a Fröbel-féle kezűgyesítő oktatás befejeztetett s a tagok szorgalmasan látogatták az esti előadásokat.

Elnök előterjesztésére a fiók-bizottság felkéri Kresztios Arzen tagot, hogy a „Néptanoda” f. évi 3. 4. s következő számaiban megjelenő „A feladatok kijavítása” osimű czikkely tartalmáról a leányegéről tegeyen jelentést, elnök pedig arra vállalkozott, hogy a „Család és iskola” f. évi 4-ik számában közölt s „Az Erdélyrészi Tanítóegyesületek Szövetkeztének alapszabályairól” fog-tüzetes jelentést beterjeszteni.

A jövő ülés főbb tárgyainak megállapítása után elnök az ülést bezárja.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 24. A szárnyaskerék dalkör álarcsos bálja a Fehér keresztben.
Márczius 2. Waggonyári önkéntes tűzoltókar táncvígalmja (Városliget).

Bál a szegény tanulóért.

— Február 21. —

Az a sok-sok szegénytanuló, ki nem tud eléggé hálás lenni az aradi, jótékonyaságairól híres hölgyeknek, tán nem is álmolta, hogy mikor tegnap este kigyultak a „Fehér kereszt” csillárai, az ő érettek történi, hogy mikor bevonult a mi szépségeink nagy tábora a bálterembe, az ő érettek történi, hogy mikor kezdetét vette a szemet-lelket gyönyörködítő szavalat, gyermektáncz, a nagyok táncza, az mind, mind ő érettek történi.

Pedig úgy volt.

Az a sok minden, mit élvezetesebb, könnyebb volt nézni, mint róla számot adni, mind a szegény tanulóért történt. Természetesen a jótékonyaság is, mint most minden, modern, és ne legyen istenkáromlás az, ha így mondjuk, hogy a századvégi társadalmunkban az erényt sem adják ingyen...

De hát a nagysikerű bálról kell referálnom, mert fényes, tökéletes sikerű bál volt a tegnapi és ami fő: kedélyes, feszelen hangulat mindenütt.

A nagyok bál tánczát megelőzőleg a hölgyek leleményes rendezése fiatal leánykákat vezetett a bál terem, sokakra olyannyira diadalmas parkettjére, mikor is hallottunk szavalatot, láttunk tánczot.

Mily kellemes ezokról a büszke siker hírére szót szólni.

Az alkalmi prologot, melynek szövege, legyen folyó sorait Csécsi Imre a pap-költő írta, három bájos leányka: Boros Janka, a Szegénység, Lankó Lenke, a Hála és Haller Józsa, a Jótékonyaság adta elő.

A főszerepet Haller Józsa vitte, kinek két társnője Boros Janka és Lankó Lenke kitűnően segítettek. A prolog nagy hatást tett, melynek elérésében az oroszlanrészt az előadók vették ki maguknak. Azután sorra következtek a szebbnél-szebb magán tánczok. — Így a fát y o l t á n c z o t nyoloz fehérbe öltözött, polgári leányiskolai növendék adta elő, kezükben tartva és a táncz útmeit kísérve, a hosszú, hullámos fát y o l t.

A nyoloz szereplő a következő: Boros Dóra, Vizy Adolfin, Antalffy Mártha, Boros Malvin, Török Vilma, Marschal Szilárdka, Gaál Irénke és Weidenfeld Olga.

A mi kohor cigány népünk idealizált tánczát, a cigány tánczot Vizy Adolfin lejtette, a szenvedélyes táncz nehézségeit graciózitással oldva meg.

A menüet-ot, a rokkokó világ szalonjainak ezt a kedvelt tánczát megfelelő kosztümben: Antalffy Irénke és Adler Annuska tánczolta. Milyen egyszerű, útmeiben milyen kimért táncz ez és mégis mennyire gyönyörködött.

Volt is elismerés tapabán mindnyájoknak, mit ugyancsak megérdemelték.

Es e helyen el nem mulasztjuk, hogy 370 av. S o m o g y i Józsefné nevét fel ne hozzuk, kinek nagy érdeme van a magán tánczok hatásában.

Nagy érettség volt állandóan a tombola körül, melynek urnái a második karzat alatt voltak elhelyezve, igen diszes, selyemszálakkal ékített ivék alatt. A szép hölgyek alig győzték huzni a számokat és osztogatni a nyerevény tárgyakat.

Es kié az érdem, hogy mindez így sikerült? Természetesen mindenki reámondja: Hausner Károlyné. Es úgy is van.

Ó volt a mozgatója mindennek és nagy szorgalmának meg lett gyümölcse: a tegnapi esti fényes bál.

A táncz hajnalig tartott Nagy Józsi aradi jó bandája mellett.

A hölgyek névsorát itt adjuk:

Asszonyok: Hausner Károlyné, Boros Beniné, Végh Aurélné, szv. Baross Ferenczné, Boros Vidáné, Vizy Istvánné, Vásárhelyi Lászlóné, szv. Gaál Ferenczné, Sármezey Bandiné, Friebois Miklósné, szv. Andrónyi Károlyné, Kocs Jánosné, báró Bánhidy Antálné, Herman Gyuláné, Waldar Gyuláné, Tiszti Lajosné, Marschal Lajosné, Kristyóry Jánosné, Rámor Lajosné,

szv. Antalffy Endréné, Krausz Józsefné, Assael Józsefné, szv. Somogyi Józsefné, Kornay Károlyné, Obetkó Kálmáné, Kovács Vinczné, Reppmann Gyuláné, Pajkert Henrikné, Szontagh Gézané, Wadowsky Gusztávné, Vörös Vidorné, Grossman Jakabné, Kuttin Gyuláné, Barkó Ferenczné, Assael Adolfné, Péterffy Antálné, Milig Józsefné, Gaál Lajosné, Weidenfeld Istvánné, Szilágyi Sándorné, Réthy Károlyné (Pankota), Lankó Albertné, Priogl Istvánné, Lamberger Mórné, Adler Lipótné, Sallay Béáné, szv. Hudetz Ferenczné, Lustig Mórné, Lady Edvars, Vincze Miklósné, Schusztar Henrikné, Elies Arminné, Csaszsné, Molnár Károlyné, szv. Buday Károlyné, Kupsa Jánosné, Satszbergné, Vizer Péterné, Vizer Lajosné, szv. Drescher Józsefné, Gaál Ferenczné (Kunágot), Issekutz Lászlóné, Hack Frigyesné, Farkas Elekné, szv. Kneffel Károlyné, Delliné, Medveczky Edéné, Purgly Jánosné, Urbán Ivánné, Szilágyi Edéné, Gaál Lajosné, Hász Sándorné stb. stb.

Leányok: Vásárhelyi Juliska, Vásárhelyi Mariska, Jakabffy Ella, Vásárhelyi Margit, Baross Boriska, Rónay nőv., Schaffer Margit, Antalffy Boriska, Kintzig Sarolta, Eöry Eszti, Csifra Ilonka, Péterffy Sári, Obetkó nőv., Kristyóry Mariska, Krausz Mariska, Kornay Vilma, Vizer nőv., Kneffel Juliska, Terényi Mariska, Rigó Mária, Hauser Henri, Simon Karolin, Bing Aranka, Hingler Erzsike, Delli nőv., Rács Hermin, Löffler Hermin, Csasz Erzsike, Molnár Adél, Kupsa Ida, Drescher Gizella, Hack Mariska, Steinitzer Jeni, Török nőv., Dániel nőv., Vizer Szeréna, Hász Mariska, Green Jolán, Grosman Ella, stb., stb.

(=) A Mária-radnai Ifjuság a vörös-kereszt egyület javára február hó 23-án, a „Fekete sas” osimű nagyvendéglő termében „Bánkó” tánc-estélyt rendez. Belépti-díj személyenkint 2 korona, család-jegy 4 korona. Felfűzésekkel köszönettel fogadjatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Február 22. (Péntek) Faust, opera.
Február 23. (Szombat) A Clemenceau, dráma.
Február 24. (Vasárnap) Délután: A fenegyerek, bohózat; este: A cigány, népszimű.

* Színházi hírek. Lubrincoz Julia hosszabb betegsége után holnap szombaton lép fel először a Clemenceau színműben a mely egyuttal jutalomjátéka lesz. Lubrincoz Julia Clemenceauné asszony szerepét fogja játszani kivülr Angyal Ilka, Ronaszékiné, Balassa, Tompa, és Benedek játsszák a főbb szerepeket. Az előadás páratlan bérletben lesz. — Faust nagy opera, a mely a mult napokban Csata rakedtsége miatt a műsorról lemaradt, ma kerül színpadra páros bérletben. A szereposztás a régi maradt. — Bernardó Montilla nagyhatású dráma a jövő héten fog színpadra kerülni.

* Szalay Baróti féle Magyar Nemzet Történetéből most jelent meg a 8-ik füzet, melyben Szent László és Kálmán királyok uralkodásának története van a szokott alapos-sággal megírva. E füzethez is két gyönyörű műmellékletet csatoltak a kiadók: az egyik Echter festménye után az augsburgi esatát ábrázolja, a másik Geiger rajza után azt a jelenetet, midőn Szent István elfogja Gyula vezért és családját. A szövegbe nyomott képek ezuttal tizennyoloz: egytől egyig vagy egykoru rajzok, vagy természet után készült ábrázolatok, vagy pedig egyes nagyhirű festmények reprodukciói. Így mindjárt a füzet elején találjuk Székely Bertalan híres freskóját. László király átkel a Dráván, utána következik Sváb Rudolf német király. Szent László fej-ereklyetartó-szobra. Salamon áldólagos tornya Visegrádon. Kun lovas. Szt. László pecsétje. Szt. László karosont-ereklyetartója. Szt. László és neje. Szent László ezüst penze. Kálmán király pecsétje. Keresztes vitézek az első keresztes háboru idejéből. Normann gyalogos vitéz a XI. századból. Normann lovasvitézek a XI. századból. Zára. V. Henrik császár pecsétje. Dömös. Ismételve figyelmébe ajánljuk a kitűnő munkát minden magyar olvasónak. Ara füzetenként 30 kr. 60—62 füzetben a mű teljes lesz.

* A magyar szabadságharc története. Irta: Gracza György. 30 ik füzet. A magyar szabadságharcnak a népszerű, könnyű modorban megírt történetének új füzeté a pákosdi győzelmet, továbbá Jellasi futását mondja el igen érdekesen. A füzethez van mellékelve az oszrai lefegy-

verzés kiáltványa, az eredetinek megfelelő nyomtatásban. Tartalmas továbbá az a füzet is számos érdekes képet. Ezzel a füzettel a munka befejezéséhez közeledik, mert a 40—42-ik füzettel mindenesetre véget ér. Egy füzet ára 30 kr.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Izgató szerzetesek. A osáktornyai választás alkalmából több horvát szerzetest és papot fognak izgatás miatt bíróság elé állítani. A nagykanizsai kir. ügyészség jelenleg foglalkozik a vád adatainak gyűjtésével.

§ Vádloból — vádlott. Mária Teréz borszegi lakostrajtakaptak Károly Aladár urasági kezelő emberei, amidőn fát lopott. Régen lopkodják már a fát az urasági erdőből és Károly Aladár az egyszer rajta kapott Mária Terézén akarta behajtani a fa árát, melyet heteken át lopnak. A zálogba elvett ököreit 50 frúrt válthatta ki Mária Teréz. A megbírságot asszony azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem zsarolásért jelentette Károly Aladár. A törvényszék a tegnapi végtárgyaláson beigazoltnak látta a vádat s Károly Aladár 10 frt pénzbüntetésre, esetleg egy napi elzárásra ítélte.

TÁVIRATOK.

Albrecht főherczeg a ravatalon.

Budapest, február 21. (Saj. tud. táv.) Albrecht főherczeg érczkoporsóban és tábornagi egyenruhában van. A ravatalnál Somogyi szárnysegéd végzi az utolsó szolgálatokat. A ravatalnál ma a württembergi herczeg és neje imádkoztak. Albrecht pécsi ezredének küldöttsége: három tiszt elutazott Arcóba, az ezred diszszázada pedig szombaton érkezik Bécsbe Lathay százados vezetésével.

A mult évi zárszámadás.

Budapest, február 21. (Saj. tud. távirata.) Az 1894-ik évi zárszámadás megjelentése szerint az előirányzott felesleg III, 688 forint volt, a tényleges felesleg pedig közel 40 millió; ami az 1893. év feleslegénél is tehát tizenkét millióval több.

A fuzió.

Budapest, február 21. (Saj. tud. táv.) Amit lapunk megírt már napokkal ennek előtte, hogy a fuzió jö időre lehetetlenné vált, azt most a fővárosi lapok egymásután konstatálják s konstatálják egyben azt is, hogy a további tárgyalásokat Apponyi Albert gróf merev magatartása tette lehetetlenné. Persze, ezért a tényért senkinek sem jut eszébe felelősségre vonni Apponyit. De amennyi joggal ezt teszik, ugyanannyi joggal megadható a fölmentvény Bánffy Dezső bárónak és a szabadelvű pártnak is. Bánffyban is, a szabadelvű pártban is megvan a készség a fuzióra, amit kétségtelenné tesz az a körülmény, hogy ők maguk kezelték a fuzionális tárgyalásokat. De e készség fejében bünül róni föl Bánffynak és a szabadelvű pártnak, hogy nem hajlandók magukat megadni a nemzeti pártnak, annak a politikának, mely csak tért tud veszíteni és csak kudarcokat aratni, ez már enyhén szólva, legalább is igaztalanság.

A nemzetipárt értekezlete.

Budapest, február 21. (Saj. tud. táv.) A nemzeti párt mai konferenciáján Apponyi jelentést tett a fuzionális tárgyalásokról. Kijelentette, hogy a megjelent hírekből az való, hogy egyszer érkezett a fuzióról Bánffyval, de a fuzió a

katonaság kérdése miatt nem sikerülhetett. Apponyi megkérdezte Bánffyót, hogy van-e direkt megbízása a katonaság kérdésével vele tisztázni, mire Bánffy azt felelte: „Nincs.” A tárgyalások azért szakadtak félbe, mivel a hadsereg nemzeti reformjait Bánffy kivihetetleneknek tartotta. Végül kérte a párttagok véleményét eljárása felől. Erre többen felszóltak s eljárását mindnyájan helyeselték s Apponyinak zajosan bizalmat szavaztak. Azután tárgyalták a néppárt ügyét s kimondták, hogy a leghatározottabban támadják mindenütt a néppártot, mivel működését az ország békéjére nézve veszedelmesnek tartják.

Izgalmak a tőzsdén.

Budapest, február 21. (Saj. tud. táv.) A tőzsde izgalmai egyre nőnek. Ma a legtekintélyesebb ügynökök egyike, Stärk jelentette be fizetése képtelenségét. E hónap végén annyi kötelezettsége jár le, hogy nem tud mindnek eleget tenni. Különben a tőzsdetanácsból egymásután lépnek ki a tagok s különösen az idegen intézetek tagjai. Ma Lukács József, az angol bank igazgatója lépett ki; mindezen körülmények a börzén jelentékeny baissét idéztek elő.

Értekezletek.

Budapest, február 21. (Saj. tud. táv.) Bánffy Dezső báró miniszterelnököt ma meglátogatta Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök és Szapáry Gyula gróf. Bánffy mind a két férfit a délelőtti folyamán fogadta s mind a kettővel — külön-külön — hosszabban értekezett.

Hogy miről, azt természetesen nem lehet tudni. Politikai körökben azonban e tanácskozásokat egyrészt a főrendiháznak küszöbön álló egyházpolitikai tárgyalásaival, másrészt pedig a szabadelvűpártból kilépettek visszavonulásával a szabadelvű pártba hozzák kapcsolatba.

Hogy ez a kombinációjuk az illető köröknek mennyiben igaz, az megint más kérdés. Hogy valószínű az bizonyos.

Fizetése képtelen bankár.

Budapest, február 21. (Saj. tud. táv.) Ernyei fővárosi bankár ma jelentkezett a rendőrségnél, s kijelentette, hogy képtelen megbízóinak pénzét vissza fizetni. Ernyeinek az volt a híre, hogy nem játszik a tőzsdén, minek folytán tömegestől kapta a megbízásokat, de ő megbízói bizalmával visszaélt s a megbízásokat, melyekért a pénzt átvette, nem teljesítette. Különösen a villamos részvények vásárlásával élt vissza s az utóbb jelentkező megbízót képtelen volt kielégíteni s öngyilkosságot akart elkövetni, de felesége megakadályozta; ma aztán jelentkezett s nyomban kihallgatták és letartóztatták. Ez ügyben érdekes körülmény az, hogy ha Ernyei máig várt volna, mikor ugyanis a villamos részvények tetemesen estek, differenciái talán teljesen kiegyenlítődték volna.

Elítelt zsarolók.

Páris, február 21. (Saj. tud. táv.) A zsarolási perben Leclerquet 15 havi fogságra, Girardot és Leflert egyenként két évi fogságra és Dreyfust egy évi fogságra ítélték, Portalis és Blazowskit in contumaciam ítélték el öt illetve két évi fogságra.

Vasuti szerencsétlenség.

Tambow, február 21. (Saj. tud. táv.) A f. hó 17-én éjjel elindult gyorsvonat Rjask állomásnál összeütközött a tehervonattal. Kétfeléből odaveszett. Öt kocsit összezúztak.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, február 21.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínálták, a vételkedv tartozkodó volt, az irányzat ellanyhult; elkelt 24000 mm. 2 és fél krralolósóbb áron.

	mmassa	kg	frt
Tiszavidéki	200	88.	6.87 ¹ / ₂
"	200	82.	6.87 ¹ / ₂
"	1100	81.	6.92 ¹ / ₂
"	100	81.	6.80
Pestvidéki	1850	79.	6.75
Bácskai	2400	77.	6.7 ¹ / ₂
"	2400	77.	6.7 ¹ / ₂
Dunai	2800	77.	6.87 ¹ / ₂
Baktáronon	750	80.	6.85
"	745	79.	6.85
"	2750	80.	6.70
"	2000	79.	6.60
"	4000	78.	6.82 ¹ / ₂
Berlei	600	75.	5.87
Zab	100		6.35
"	100		6.30
"	200		6.07 ¹ / ₂
"	150		6. —

Határidőüzlet: Amerikából érkezett szilárdabó jegyzések daoz ra nálunk lanyhabban indult az üzlet buzában s tekintettel az enyhebb időjárásra s az igen gyenge üzletmenetre zárlatig lanyha maradt. — Tengeri teljesen változatlanul indult s közepes forgalom mellett zárlatig úgy maradt. Zab és roza változatlanok.

Zárul 11 órakor:

Buza március—április 1894	6.90—6.91
Buza szeptember—október 1894	6.49—6.50
Tengeri május—június 1894	5.48—5.44
Tengeri őszre	6.20—6.22
Zab március—április 1894	6.08—6.05
Zab őszre	6.08—6.05
Káposztarepeze	10.50—10.55

Külföld: New-York: buzára $\frac{3}{8}$ — $\frac{1}{4}$, tengerire $\frac{3}{8}$ — $\frac{1}{2}$ szilárdabb. Chicago: buzára $\frac{3}{8}$ — $\frac{1}{2}$, tengerire $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{8}$ szilárdabb. Páris és Liverpool szilárd, London változatlan.

Értéktőzsde: A tegnapi lanyhaság ma is folytatódott s úgy nemzetközi mint különösen helyi papirok tetemesen meglanyhultak. Különösen lanyhebb lett villamos vasut részvény, a tőzsde tanács legutóbbi határozatára tetemes realitások történtek melyek az ártolyamokat 15—20 frttal csökkentették.

Zárul 11 órakor:

Oszták hitelrészvény	410.60
Magyar hitelrészvény	496.75
Oszták államvasut	395.—
Rima-Muranyi	76.75
Déli vasut	105.—

— Az orosz gabonakivitel megrekedése.

Kievből írják a következő érdekes sorolat: Még minden évben ez időtájt élénken folyt a gabonabevásárlás és gabonakivitel, az idén azonban minden oszandes. A kintinő szánutak sem mozdítják elő a várt forgalmat, mert a gazdák abszolúte nem tartják érdemesnek a gabonapiacokat felkeresni, a vidéki árak ugyanis oly alacsonyok, hogy a szállítási költséget a gabona nem képes most elviselni. Régebben egy-két év előtt még 70—80 kopek volt egy pud buza ára, most lehet kapni 22—24 kopekkel is buzát. Figyelembe véve már most, hogy a termelési költségek 35—40 kopekre rugnak pudonként, elképzelhetni, mennyire vigasztalan állapot ez a gazdáknak nézve. A gabonaforgalom teljesen szünetel s e miatt a délnyugoti vaspályán több mint ezer vasuti kocsit (waggon) hever. Szomorú jele az időnek! Hát már az oroszok is panaszkodnak, hová jutunk, ha így halad az európai mezőgazdaság?

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi febr. hó 20-án. Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 47.—48. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 47.—48. krig. Fialat nehéz (pikint 320 kg-ron felüli súlyban) 49.—50. krig. Fialat közép (pikint 251—320 krig súlyban) 47.—48. krig.

Fialat könnyű (pikint 250 kg-ig terjedő súlyban) 47.—48. krig. II. Magyar sordott: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 46.—47. krig. — Közép (pikint 220—280 kg-ig terjedő súlyban) 47.—47.5 krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kg-ron felüli súlyban) 46.—47. krig. Közép (páronként 220—250 kilogramm súlyban) 46.—47.— krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 46.—47. krig. Sertésértékszám 1895. febr. hó 18-án volt készlet 103,804 darab. 1895. febr. hó 19-én felhajtató: 1184 darab. 1895. febr. 19-én elszállított 1265 drb. 1895. febr. 20-án maradt készletben 103,728 drb. — A hizottsértés üzletirányzata: Változatlan.

Szeszüzlet.

— Február 21. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52.75, kicsinyben 58.— hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabonátőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, február 21. d. a. 5 óra.

F	a	j	Irányat	100 kg. ár	frttól	frt-ig
Buza bányási új				6.55	6.75	
Buza tiszavidéki				6.80	6.85	
Buza pestvidéki				6.55	6.80	
Buza fejezmegyei				6.55	6.80	
Buza bácskai				6.65	6.90	
Róza új, I-ös rendű				5.40	5.45	
Róza új, II-ös rendű				5.80	5.85	
Arpa takarmány				6.—	6.35	
Arpa égetni való				6.40	6.55	
Arpa sörfőzdei				7.20	8.20	
Zab				5.90	6.30	
Tengeri bányási				6.15	6.30	
Tengeri másnemű				6.05	6.15	
Káposzta-repeze bányási						
Köles				6.20	6.80	
Buza szept.-okt.				6.48	6.50	
Buza márcz.-ápr.						
Buza máj.-jun.				5.40	5.45	
Róza szept.-okt.				6.23	6.25	
Tengeri jul.-aug.						
Tengeri aug.-szept.						
Tengeri októberre						
Zab márcz.-ápr.				6.03	6.05	
Zab szept.-okt.						
Káposzta-repeze aug.-szept. 1894.				10.50	10.55	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. február 21.

Magyar aranyjárdék 4%	121.—
Magyar koronajárdék 4%	99.80
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	127.75
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	104.—
Magyar keleti vasut 1276.	125.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar nyereségy-sorsjegy kölcsön	162.25
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	153.50

Aradvárosi

Evadbérllet
188. szám.

színház.

Havibérllet
18. szám.

Pénteken, 1895. február 22-én

Faust.

Nagy opera 5 felvonásban. Zenéjét írta: Gounod. Szövegét: Barbier és Carré.

SZEMÉLYEK:

Faust, tudor	Mezey M.
Mefistofeles	Csatár Gy.
Margaretha	Réthy L.
Valentin, bátyja	Hunyady J.
Mártha	Pajor Agnes.
Siobel	Sugár A.
Wagner	Sólyom L.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Február 21. —

Náder szálloda: Édes Elemér szolgabíró, Nagyhalma. Beresényi Miklós hivatalnok, Arad. Nemes Zoltán ügyvéd, Nagyhalma. Klein Ignác kereskedő, Nagyhalma. Berger Frigyesné kereskedő, Budapest.

Felelős szerkesztő Vass Géza.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

6/1895. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. nagyméltóságú belügyminiszter ur az ugynevezett román nemzeti párt működését, minthogy arra törvényes alappal nem birt, betiltván, ezt azzal hozom köztudomásra, azok, hogy azok, kik e tilalmat megszegve ily irányu gyülekezeten részt vesznek, vagy azok összehívásában közreműködnek, a nevezett miniszter urnak az ily téréket kihágásnak minősítő rendelete s illetve az 1879-ik évi XL. t. cz. 16. §-a értelmében 15 napra terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

Arad, 1895. február 5-én.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

29/1895. g. sz.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik az e célra kijelölt városi területen a folyó évben téglát venni szándékoznak, hogy ebbeli szándékukat a vevetni szándékolt téglanemnyiségnek hozzávetőleges megjelölése mellett folyó évi február hó végéig a gazdasági tanácsnok urnál szóval vagy írásban jelentsék be.

Arad, 1895. január 14-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.

23805/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Piski állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1895. évi május 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1898. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékon «Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére» felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve 1895. évi márczius hó 15-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 frt azaz egyszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1895. évi márcz hó 14. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1894. október hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

3792/III. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszszük, hogy Arad állomásunk árukiadási raktárában f. hó 25-én reggeli 9 órától kezdve a vonalunkon kézbesíthetlenné vált áruk, felesleget képező és talált tárgyak nyilvános árverés útján eladatni fognak. Az árverezendő tárgyak közül kiemeljük a következőket: egy kocsi rakomány puhafa, uj és ócska ruhaneműek, bőr és bőrárúk, fabódé részek, fűszeráru, kása, lekvár, szappan, kocsikenőcs, kátrány, vasárúk, varrógép, olaj, gázolaj, üres zsák, üres kosarak, gabona söpredék stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönség tisztelettel meghivatik.

Aradon, 1895. február hó 17-én.

Az üzletvezetőség.

572/895.

Hirdetés.

A nagyméltóságú fődmivvelésügyi m. kir. miniszter ur 78948/894. sz. a. keit rendelete nyomán közhírré teszszük.

Számos előforduló visszaélés megszüntetése céljából és marha évél rendszerünknek azon elvél kifolyólag, mely szerint senki oly marhalevél birtokában, amely marhalevélen leirt állat tulajdonában nincsen, azennel rendelem, hogy mindenki köteles a többé már tulajdonában nem levő álatra vonatkozó s így érvényét veszített marhalevelet az illetékes marhalevélező önek beszoigáltatni, ki az ilyen marhalevelekkel az 1888. VII. t. cz. végrehajtására 1888. évi 40000. sz. a. kiadott rendelet 21. § a értelmében jár el. A ki jelen rendelet ellen vét, amennyiben cselekvése vagy mulasztása súlyosabb beszámítás a á nem esnék, illetve fegyelmi vétséget nem képezne, kihágást követ el, mely 100 frtig terjedhető és az idézett törvényczik 156. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó.

Arad, 1895. január 12-én.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén felhivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrézporral beszórássék, mivel ellen esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettetni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hőmennyiség lerakóhelyeül a Maros meder, a szemét-lerakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mlyedés, a nagyváradi-ut jobboldalán az élőviz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élőviz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében

Nyáry Béla

alkapitány.

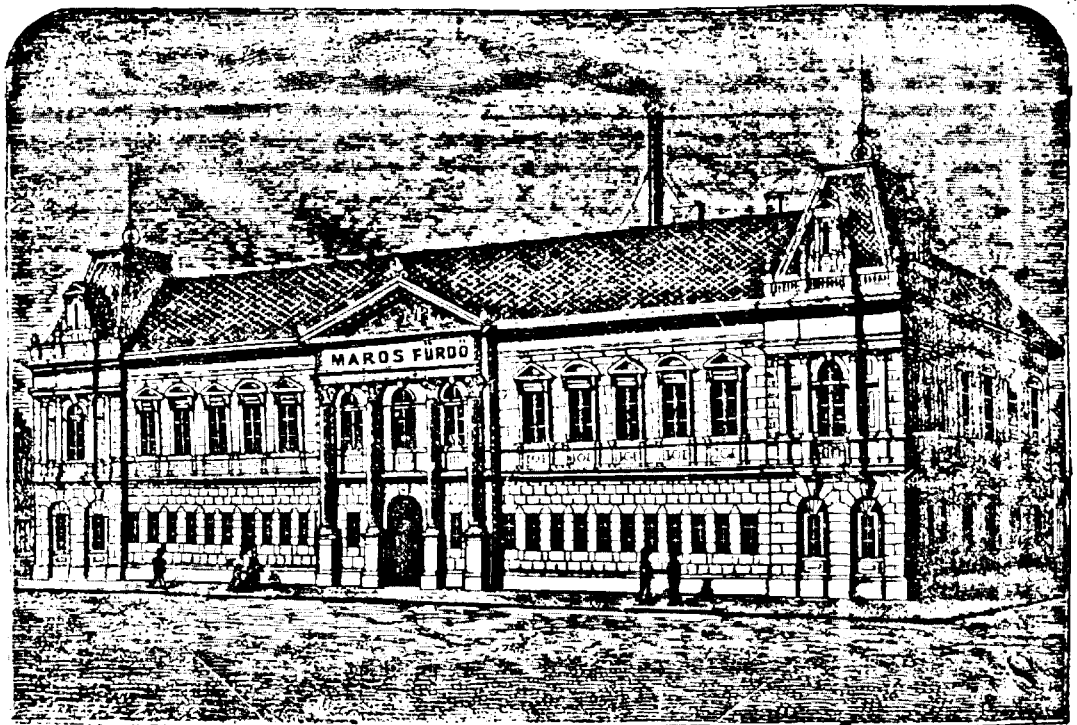
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy ezen ömágunk iránt tartozó köteleességünknek lehetőleg eleget tehessünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltattanak
Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr	Egy személy-jegy	— frt 50 kr
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	80 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr
Egy órák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és mór-fürdő.	
Uzás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr
Uzoda.		Kád-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 80 kr.	Ruhával	— frt 50 kr
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 58 kr.	1 törölköző	8 kr.
80 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.	Pénztárnyitás	
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.	nyáron reggeli 6 órakor.	
A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.		télen reggeli 7 órakor.	

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcával, parkettával kipedölt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.
A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

AZ
"Aradi Közlöny"
kiadóhivatala.

Könyv-
kötészeti
műintézet.

ARADI
NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖNYVNYOMDAI ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI
MŰINTÉZETE

ARADON,

fő-ut 51. sz. Arad-csanádi vasutak palotájában.

Ezennel van szerencsénk a tetemesen megnagyobbított és a legdivatosabb betű-
kel, valamint egy amerikai, három nagy gyorsajtó, nemkülönben betütömöntő-, simító-,
perforáló-, fűző-, vágó- és más egyéb segéd gépekkel ujonnan felszerelt és légszeszhajtó
erőre berendezett

könyvnyomdai műintézetünket

a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani.

Nyomdánk oly módon van felszerelve, hogy nemcsak az összes vidéki hanem
bármely fővárosi nyomdával kiállja a versenyt, úgy nyomdatermékeink pontos tiszta, hi-
bátlan tetszetős kiállítása, mint azok mérsékelt ára tekintetében.

Könyvnyomdánk nagyobbitása alkalmával **könyvkötészetünket** is ujon-
nan felszereltük s így minden e szakkörben vágó munkák készítését a legdiszesebben és
pontosan eszközöljük.

Továbbá felkaroltuk a legkülönbözőbb **papirzsák és zacskók** gyártását
valamint czégnyomással való ellátását tetszésszerű kiállításban a legmérsékeltbb árak
mellett.

Telefon sz.
151.

Telefon sz.
151.

Aradi nyomda részvénytársaság.

T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk továbbá, hogy
Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat
(Szabadságtér 20. sz. TELEFON 265. SZ.) képviselőséggel ruháztuk fel,
ki elfogad minden a nyomdánkat valamint az
"ARADI KÖZLÖNY"
kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Nyomtatványok

készíttetnek:

Napi-, hetilapok,

továbbá

szaklapok és folyóiratok előállításá
széles és jutányos kivitelben;

bármily terjedelmű regények,
elbeszélések

és egyéb művek nyomtatása és kiadása.

Meghívók,

tánczrendek, névjegyek, gyászjelentések

a legdiszesebb kiállításban.

Jegyzékek számlák, ozimkártyák, le-
vélpapírok és horítékok leggyor-
sabbban olcsón készíttetnek.

Vidéki megrendelések

pontosan teljesíttetnek.

Könyvkötészetünk

nagy súlyt fektet különféle
dizsmunkák készítésére külföldi
minták szerint

írómappák, ékszerdobozok,
képkeretek,

tánczrendek,

bőrmetszett és bőrdombormű

legdiszesebb

és legizlésesebb kivitel-
ben.

Papirzacskó
gyár.

Betű-
tömöntöde.